

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January – 2026

Course	: Certificate Course	Date	: 08/03/2026
Subject Code	: CCBP-04	Time	: 11:30am to 01:00pm
Subject Name	: વિશેષ સંભાળની જરૂરિયાતવાળા (વિકલાંગ) બાળકો અને મા-બાપ	Duration	: 01.5 Hours
		Max. Marks	: 50

- બાળકમાં વિકાસને લગતી મુશ્કેલી શેના દ્વારા ગણાય છે ?
(A) શારીરિક ખોડ (B) માનસિક મંદતા (C) બોલતા બોલતા અચકાઈ જવું (D) જીદી અને ઈર્ષાળુ
- ધમાલી વિધ્વંસક વૃત્તિમાં બાળક શું કરે છે ?
(A) નખ કરડે (B) શારીરિક પીડાની ફરિયાદ
(C) સમાજ વિરોધી વર્તન (D) અંગુઠો ચૂસવો
- બાળ વર્તનની સમસ્યાનો ઉકેલ શું હોઈ શકે ?
(A) કુટુંબના વાતાવરણમાં પરિવર્તન (B) આત્મવિશ્વાસ ઉભો કરવો
(C) બાળકને સતત ટોક્યા કરવું (D) બાળકને પ્રોત્સાહિત ન કરવું
- બાળક ગભરાય કે અજાણ્યા વાતાવરણમાં જવાબ ન આપે તો તેમની મૂંઝવણ કેવી રીતે સમજવામાં આવે ?
(A) શિક્ષા કરીને (B) ડર કે ભય બતાવીને
(C) રમતમાં મગ્ન કરીને (D) બીજી પ્રવૃત્તિઓથી અલિપ્ત રાખીને
- બાળકને અંગુઠો ચૂસવાની ટેવ કેવી રીતે દૂર કરવી જોઈએ ?
(A) માતા-પિતાએ તેને પૂરતો પ્રેમ આપીને (B) અસલામતી દૂર કરીને
(C) ધમકી કે દબાણ કરીને (D) ધીરજ રાખીને
- બાળકને ખાવા પ્રત્યે અરુચિ થવાનું કારણ જણાવો.
(A) બાળકને જાતે ખાવા દઈએ નહીં (B) વારંવાર ચોકલેટ બિસ્કીટ ખાવાથી
(C) અન્ય બાળક સાથે હરીફાઈ કરવાથી (D) બાળકને પોતાને મહત્વ મળે નહીં
- બાળક બરાબર જમી લે તે ટેવ પાડવા શું કરવું જોઈએ ?
(A) ભૂખ લાગે ત્યારે ત્યારે જ ખાવા આપવું (B) બાળકને અન્ય વ્યક્તિ જમાડે ત્યારે જ જમવું
(C) બળજબરી પૂર્વક જમાડવું (D) બાળકને જાતે જમવા દેવું નહીં
- માનસિક રીતે મંદ બાળકનો બુદ્ધિઆંક કેટલો હોવો જોઈએ ?
(A) 70 થી વધુ (B) 70 થી ઓછો (C) 50 થી ઓછો (D) 60 થી ઓછો
- તોતળું બોલતા બાળકમાં કેવી સારવાર જરૂરી છે ?
(A) બાળકનો ડર (B) ગુસ્સો અને જીદ (C) સ્પીચથેરાપી (D) ફિજિયોથેરાપી
- ઉંમર અને પરિપક્વતા ધરાવવા છતાં 4 વર્ષ પછી પણ મૂત્રાશય પર કાબુ કેમ રાખી શકતું નથી અને ખોટી જગ્યાએ પેશાબ કરે છે ?
(A) વારસાગત પરિબળો (B) ચેતાતંત્રમાં અપરિપક્વતા
(C) માનસિક બિમારી (D) વધારે પડતી ઊંઘ
- A.D.H.D એટલે શું?
(a) શીખવામાં બેધ્યાન (b) એકાગ્રતાનો અભાવ (c) દિવાસ્વપ્ન (d) વર્તનની ખામી
- બાળ સામાન્ય રીતે કયા સામાજિક કારણોસર ગુનાહિત પ્રવૃત્તિઓ કરે છે?
(a) સલામતીનો અભાવ (b) માનસિક મંદતા (c) ગરીબી (d) વ્યસન

13. શિક્ષણનો મુખ્ય ઉદ્દેશ શું છે?
 - (a) ડિગ્રી મેળવવાનો (b) આત્મનિર્ભર બનાવવાનો
 - (c) જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાનો (d) દુઃખ દૂર કરવાનો
14. બાળક ભૂલો કરે પણ તેને સુધારવાની તક આપવાથી શું થાય છે?
 - (a) જીજ્ઞાસા વધે (b) સાહસ વધે (c) તર્ક વધે (d) પ્રતિભા વધે
15. શિક્ષણ માટેનું વાતાવરણ કેવું હોવું જોઈએ?
 - (a) ટી.વી. જોતા-જોતા ભણવું (b) રમતા-રમતા ભણવું
 - (c) પથારીમાં સૂતા-સૂતા ભણવું (d) શાંત, હવા-ઉજાસમાં ભણવું
16. બાળક માટે શાળાનું વાતાવરણ કેવું હોવું જોઈએ?
 - (a) લાગણીમય (b) શૈક્ષણિક નિયમન
 - (c) સર્જનાત્મક નિયમન (d) ભૌતિક સુવિધાવાળું
17. બાળવર્તનની સમસ્યાનો ઉકેલ શું હોઈ શકે?
 - (a) કુટુંબ વાતાવરણમાં પરિવર્તન (b) આત્મવિશ્વાસ ઉભો કરવો
 - (c) બાળકને સતત ટોક્યા કરવું (d) એકપણ નહીં
18. શું ધ્યાન રાખવું જરૂરી છે?
 - (a) બાળકને યોગ્ય પ્રોત્સાહન આપવું (b) શારીરિક નબળાઈને નજર અંદાજ કરવો
 - (c) નબળી યાદશક્તિ સમજવી (d) બેધ્યાનપણું
19. બાળક માટે શિક્ષકનું વ્યક્તિત્વ કેવું હોવું જોઈએ?
 - (a) કડક શિસ્ત વાળું (b) પ્રોત્સાહિત ન કરે (c) સજા કરે (d) શિક્ષણને રસમય કરે
20. ભણવામાં પડતી શારીરિક મુશ્કેલીમાં શાની તપાસ થાય છે?
 - (a) હાથ (b) પગ (c) નાક (d) આંખ
21. જન્મથી કેટલા વર્ષ સુધી બાળક અંગૂઠો ચૂસે તે સારી બાબત છે?
 - (a) 1 વર્ષ (b) 2 વર્ષ (c) 3 વર્ષ (d) ઉપરના બધા જ
22. કેટલા મહિનાની ઉંમરે બાળકને માતાના દૂધ ઉપરાંત બીજો ખોરાક આપવો જરૂરી છે?
 - (a) 8 મહિના પછી (b) 2 મહિના પછી (c) 4-5 મહિના પછી (d) 1 વર્ષ પછી
23. વૈજ્ઞાનિકોના મતે ____ ખાવાથી બેડ-વેટીંગની તકલીફ વધારે થાય છે?
 - (a) કોફી (b) ચોકલેટ (c) ડેરી પદાર્થો (d) ઉપરના બધા જ
24. બેડ-વેટીંગના કારણો કયા છે.
 - (a) વારસાગત (b) ઊંઘના પરિબળો
 - (c) ચેતાતંત્રની પરિપક્વતામાં વિલંબ (d) ઉપરના બધા જ
25. સેરેબલ પાલ્સી જ્ઞાનતંતુને લગતી ____ ગરબડ છે.
 - (a) ઓછી (b) કાયમી (c) વધારે (d) ક્યારેક
26. બાળ અપરાધના મુખ્ય કારણો કયા છે?
 - (a) કુટુંબના પરીબળો (b) સમાજના પરીબળો
 - (c) બાળકના પરીબળો (d) ઉપરના બધા જ
27. શિક્ષા શાસ્ત્રી પદ્ધતિ પ્રમાણે તાલીમ સક્ષમ લોકોનો બુદ્ધિઅંક ____ હોય છે.
 - (a) 5-10% (b) 25-50% (c) 50-100% (d) 12-15%
28. તોતડાપણું એ ____% બાળકોમાં જોવા મળે છે.
 - (a) 20-22% (b) 3-4% (c) 10% (d) એકપણ નહીં

29. કયા મહાન વૈજ્ઞાનિકને શાળામાંથી કાઢી મૂકવામાં આવેલ હતા?
- (a) ન્યૂટન (b) થોમસ આલ્વા એડિસન (c) આઈન્સ્ટાઇન (d) લુઈ પાશ્ચર
30. જન્મ પછીના ગાળામાં બાળક માટેનો શ્રેષ્ઠ ખોરાક કયો છે?
- (a) બકરીનું દૂધ (b) ગાયનું દૂધ (c) માતાનું દૂધ (d) ઊંટડી નું દૂધ
31. ઘરમાં અશાંતિ અને અસુરક્ષાનું વાતાવરણ બાળકને કઈ વૃત્તિ તરફ દોરે છે.
- (A) ઝગડાની (B) તોડફોડની (C) રખડવાની (D) એકપણ નહીં
32. ગુનાના બનાવો કઈ જાતિમાં વધુ બને છે.
- (A) છોકરા (B) છોકરી (C) સ્ત્રી (D) વૃદ્ધ
33. બાળકો મોટા થતા સમાજ વિરોધી અને આક્રમક વર્તન તરફ કેમ દોરાય છે.
- (A) બાળકોની અવગણના કરવામાં આવી હોય (B) જરૂરિયાતો પૂરી કરીન હોય
(C) માતાથી વિખુટા પડ્યા હોય (D) એકપણ નહીં
34. શરૂઆતથી વધારે તોફાની બાળક કેવું હોય છે.
- (A) ક્રિયાશીલ (B) ચંચળ (C) ગુસ્સાવાળું (D) એકપણ નહીં
35. તરછોડાયેલા અને વ્યજેલા બાળકોને શેની જરૂર હોય છે.
- (A) પ્રેમ અને હુંફ (B) માતા-પિતાની (C) લાગણીની (D) એકપણ નહીં
36. શિક્ષણનો હેતુ શું છે?
- (A) આત્મનિર્ભર (B) લાગણીનિર્ભર (C) વિચારવિમર્શ (D) એકપણ નહીં
37. ભણતર દ્વારા બાળકોના માનસિક વિકાસને શું મળે છે.
- (A) શક્તિ (B) વેગ (C) તાકાત (D) એકપણ નહીં
38. બાળપણના સમયમાં બાળકની વિકાસની ગતિ અને શીખવાની ગતિ કેવી હોય છે.
- (A) ઢીલી (B) તેજ (C) બુદ્ધિવગરની (D) એકપણ નહીં
39. ભણતરની મુશ્કેલીના કારણો દરેક બાળકમાં કેવા હોય છે.
- (A) અલગ (B) જુદા-જુદા (C) તકલીફવાળા (D) એકપણ નહીં
40. કુટુંબ પછી બાળકના વિકાસ ઉપર અસર કરતું બીજું મુખ્ય વાતાવરણ કયું છે.
- (A) કોલેજ (B) શાળા (C) બાલમંદિર (D) એકપણ નહીં
41. શાળામાં શૈક્ષણિક વાતાવરણનું નિયમન કેવું છે.
- (A) મહત્વનું (B) જવાબદારીનું (C) અગત્યનું (D) એકપણ નહીં
42. બાળ કેન્દ્રી શિક્ષણમાં શીખનારને ક્યાં રાખવામાં આવે છે.
- (A) મધ્યમાં (B) છેલ્લે (C) કેન્દ્રસ્થાને (D) એકપણ નહીં
43. કેટલા % નિશાળે જતા બાળકોમાં ભણતરમાં શેની મુશ્કેલી જણાય છે.
- (A) શ્રીમંત પણાની (B) પછાતપણાની (C) ગરીબપણાની (D) એકપણ નહીં
44. મુશ્કેલી અનુભવતા બાળકો સાથે કોણે મહેનત કરવી જોઈએ.
- (A) યુવાને (B) વૃદ્ધને (C) શિક્ષકને (D) એકપણ નહીં
45. બાળકના ભણતરને બગાડવા માટે કારણ કયું છે.
- (A) વડીલો (B) સમાચાર (C) ટી.વી (D) એકપણ નહીં
46. કેટલા ટકા લોકોમાં જમણા હાથે લખવાની ફાવટ છે.
- (A) 85% (B) 60% (C) 75% (D) એકપણ નહીં
47. જમણું મગજ શું કાર્ય કરે છે.
- (A) વસ્તુઓનો આકાર (B) રસ્તો (C) સ્વાદ (D) વિચાર

48. બાળકો પ્રભુના શું છે.

(A) ભગવાન

(B) પયંગબર

(C) વિશ્વાસ

(D) ફૂલ

49. બાળકોની દુનિયા કેવી છે.

(A) કિલકિલાટની

(B) સ્વપ્નસૃષ્ટિની

(C) સહાનુભૂતિની

(D) એકપણ નહીં

50. કમળાના લીધે શેના ઉપર અસર પડે છે.

(A) મગજ ઉપર

(B) જ્ઞાનતંતુ પર

(C) ફેફસા પર

(D) એકપણ નહીં

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

‘જયોતિર્મય’ પરિસર, સરખેજ-ગાંધીનગર હાઈવે, છારોડી, અમદાવાદ-382481

સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2026

નોંધણી નંબર :

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(સંપૂર્ણ નોંધણી નંબર લખવો)

અભ્યાસક્રમ (અવશ્ય લખવો) :

પાઠ્યક્રમ : _____

અભ્યાસ કેન્દ્રનો કોડ નં. _____

પરીક્ષાની તારીખ : _____

નોંધ : (1) વિદ્યાર્થીએ સાચા ઉત્તરની સામે પેનથી 'X' નિશાની કરવી.

(2) જે વિદ્યાર્થી પોતાનો સાચો નોંધણી નંબર નહીં દર્શાવે તેનું પરિણામ રદ થશે.

દા.ત. પ્રશ્ન: 1 ગાંધીજીનો જન્મ ક્યારે થયો હતો ?

(1) 5મી મે(2) 10મી જુલાઈ(3) 2જી ઓક્ટોબર(4) 8મી જૂન

પ્રશ્ન ક્રમાંક	1	2	3	4
1			X	

વિદ્યાર્થીએ બારકોડ સ્ટીકર

અહીં ચોટાડવું

પ્રશ્ન ક્રમાંક	A	B	C	D	પ્રશ્ન ક્રમાંક	A	B	C	D
1					26				
2					27				
3					28				
4					29				
5					30				
6					31				
7					32				
8					33				
9					34				
10					35				
11					36				
12					37				
13					38				
14					39				
15					40				
16					41				
17					42				
18					43				
19					44				
20					45				
21					46				
22					47				
23					48				
24					49				
25					50				

વિદ્યાર્થીની સહી : _____

(મૂલ્યાંકન કાર્ય માટે)

ખંડ નિરીક્ષકની સહી _____

તપાસનારની સહી : _____

મોડરેટરની સહી : _____

કુલ આપેલ જવાબ : _____

તપાસનારનું નામ : _____

મોડરેટરનું નામ : _____

ખોટા જવાબ : _____

તારીખ : _____

તારીખ : _____

કુલ માર્ક્સ : _____